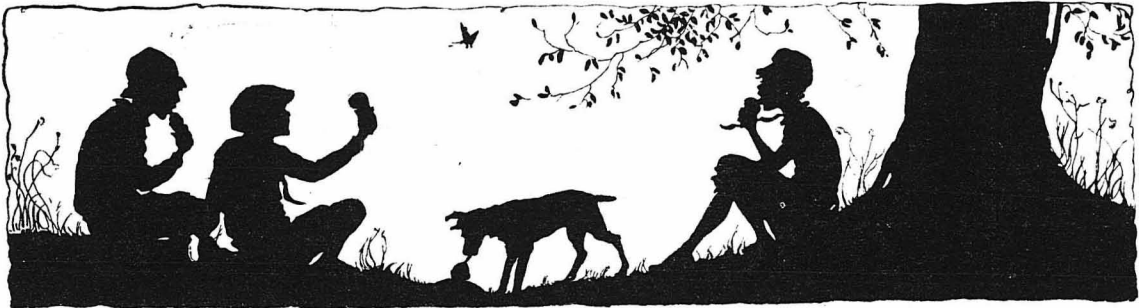

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΟΥΔΗ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ Α. ΚΟΝΑΝ ΝΤΟΥ'Υ'Α

ΤΟ ΜΑΤΙ ΤΟΥ ΣΑΤΑΝΑ

Όλος ο κόσμος ξέρει, πώς ο φίλος μου Τόμ Ντονάου έπονομάτευται...

Έσπουδάσαμε μαζί στο Πανεπιστήμιο του Λονδίνου. Μας άρεσαν όμως πολύ η διασκεδάσεις κι έτσι ήρθα σήμερα που δε μ'ας...

Όστερα από αυτό δεν ήταν δυνατόν πια να έξακολουθήσουμε τη σπουδή μας. Και πήραμε την άποψη για μεταναστεύσουμε. Πήγαμε στο Τράνσβαλ...

Ένα βράδυ καθόμασταν μέσα στην καλύβα μας, και διηγούμαστε ιστορίες. Μαζί μας ήταν κι ο φίλος μας Ντίκ Γουέρτον...

Όι Μαύροι, μ'ας ειπε, διηγούνται πώς από πολλά χρόνια ζή στην κοιλάδα του Σαζάσσα ένας Σατανάς...

Η ιστορία αυτή μ' άναψε την περιέργεια. Κι αποφάσισα να κατέβω στην κοιλάδα και να δω τι συμβαίνει...

Όσοι έρχονται στην κοιλάδα του Σαζάσσα πρην άπ' την αυγή; μ'ας ρώτησε ο Τόμ άντι ν' άπαντήση στην ερώτησή μας. Δέν είναι δά και τόσο επικολά αυτό, τού ειπάμε...

Ό Σατανάς αυτός έφρασε να έχη δυό μάτια, δέν εν' έτσι; ρώτησ' έπι τέλους ο Τόμ. Έσού, πώσε; λάμπεις ειδεις άπάνω στο βράχο, Ντίκ...

Όθρα! έφώναξε ο Τόμ ένθουσιασμένος. Μά τι έπαθες; ρωτήσαμε κατάληκτου. Μπροθύμ να πάμε στην κοιλάδα του Σαζάσσα πρην άπ' την αυγή...

Όλη τη νύχτα ο Τόμ Ντονάου ήταν πολύ τσομαγμένος. Τό πρώι, όταν έφυ...

για ο Γουέρτον του ύπενθύμισα πάλι τη ύπόψησή του και του έζητησα λεπτομερείς πληροφορίες για τό μέρος όπου ειχε δή τό ματι του Σατανά...

Όθά δής τι έχει να γίνη τό βράδυ, φίλε μου Τζάκ, στην κοιλάδα του Σαζάσσα! Πρόσσε μοναχα να μ'ην πής τίποτε σε κανέναν!

Μήπως σου κατέβηκε να τό βάλης με τόν Σατανά; Όθά δής. Όθά δής... Νά θυμηθής μόνο τό βράδυ να πάρουμε μαζί μας ένα λαστό!

Όλη την ημέρα τά μάτια του Τόμ έλαμπαν παράξενα. Έγώ που ειχα άρχισει να ύποπτεύωμαι την άλήθεια, έσυλλογούμην: Ό Θεός να δώση να μ'ην έχη άπατηθή στην διάγνωση του ο Τόμ.

Κατά τις έξ τό βράδυ ο σύντροφός μου άνατινάχθηκε άπότομα άπ' τη θέσι του και μούλε:

Δέν κρατιέμαι πια, Ντίκ! Πάρε τό λαστό και πάμε. Η δά κάνουμε την τύχη μας άπόψε ή θ' άπελπιστούμε μιά για πάντα. Ντύσου βαρεία, πάρε μαζί σου τό ντουφέκι σου, μ'ην τύχη και συναντήσουμε Κάρρους. Έγώ δέν τολμά να πάρω τό δικό μου, γιατί άν με κυνηγήση ή άτυχία κι' άπόψε, δέν ξέρω τι ειμαι άξιος να κάμω...

Έπήραμε μαζί μας μερικές μ'ηθεις και έξενήσαμε. Στο δρόμο ο Τόμ μού φώναξε:

Βάδιζε γρήγορα, πιά γρήγορα, Τζάκ, όσο μπορείς πιά γρήγορα! Πούδς ξέρει πόσοι θά έχουν μάθει ως τώρα τι συνέβη στον Γουέρτον; Γρήγορα, λοιπόν, για να προλάβουμε να φθάσουμε πρώτοι!...

Έπερατήσαμε δέκα μίλια περίπου και έπι τέλους εφθάσαμε σ' ένα στενό, κατασκοτεινό και τόσο φοικαλέο, ώστε μπορούσε να τό πάρη κανεις για πύλη του 'Αδου. Βράχοι άρκετά ψηλοί έτοιγύριζαν άπό παντού την πένθιμη αυτή διάβασι, άπ' την όποια έφρασε να περάση κανεις για να προχωρήση έπειτα στην χώρα των Κάρρων.

Έπροχωρήσαμε μέσα στο στενό, τσακίζοντας τά πόδια μας σε κάθε βήμα, άπάνω σε μεγάλα κοματάκια βράχων. Σαφνικά ο Τόμ έφώναξε:

Έδώ εινε... Και μού έδειξε έναν σκοτεινό ογκο, που ειχε φανή μπροστά μας, μέσα στο σκοτάδι. 'Ηταν ο βράχος!

Τώρα, Τζάκ, άνοιξε τά μάτια σου δεκατέσσερα. Δέν πιστεύω να άπέχουμε παραπάνω άπό έκατό μέτρα. Άς προχωρήσουμε, λοιπόν, αργά-άργά, έγω άπ' τη μιά μεριά και σύ από την άλλη. Μόλις δής καμιά λάμψι, σταμάτησε και φώναξέ με. Εύτυχώς πούχει φεγγάρι...Είσιαι έτοιμος;

Νάι. Έμπρός τότε!... Κι' άρχισα να προχωρώμην, εικείνος δεξιά, κι' έγω άριστερά, με τά ματια προσηλωμένα στο βράχο.

Δέν ειχα κάμει περισσότερα άπό είκοσι βήματα, όταν ειδα πρώτος τη λάμψη που περιεμέναμην.

Άνάμεσα στο σκοτάδι τό βαθύ, άνταναικλώντας τις άχτίδες του φεγγαριού, έλαμπε εκεί εμπρός μου, ένα μικρό φωτεινό σημάδι, ένα σημάδι φεγγυόβολο, ευδιάκριτο, ζοηρά κόκκινο, που άλλοτε έσπινθόριζε κι' άλλ ο τς έχα...

νε τη λάμψη του. Μου ξαναρθε τότε στο νόη πρόληψις τίν Κάφρουσ και, χωρίς να θέλω μ' έπιασε ειγος. Έπί τέλους έφώναξα:

— Τόν, Τόν!

— Έδώ είμαι ! μου άπάντησε κι' έτρεξε κοντά μου.

— Το είδα !... Νάτο !... Κούταξε στο βράχο !

— Ό Τόν έσκυψε πλάι μου και τέντωσε το λαιμό του.

— Δεν βλέπω τίποτε, μου ειπε τέλος.

— Μά νσ, νά... έκει, έμπρός σου ! Και τραβήχτηκα λίγο δεξιά για νά πάρη τή θέσι μου. Άμέσως όμως τό φως χάθηκε μπρός άπό τό μάτια μου.

Άπ' τις χαρωπές φωνές όμως που άφηκε νά του ξεφύγουν ό Τόν, έννοιωσα πώς μόλις πήρε τή θέση μου τό είδα κι' αυτός. Μου έπιασε τότε τά χέρια, τάστρεξε δυνατά και μούλε:

— Τζάκ, φίλε μου, δεν μπορούμε νά παραπονεθούμε αύτή τή φορά για τήν τύχη μας ! Έμπρός, ά; τελειώνουμε ! Ξύ μείνε εδώ και κράτα αύτuhn τήν άκρη του σκονιού. Έγώ θά τό βαστώ και θά τραβώ έμπρός ώς πού με τίς δειγνεις σου νά φτάσω στό μέρος που είνε τό φως. Τότε θά βάλω έκει ένα σημάδι και τό πρωί με τό φως τής ήμέρας θά τελειώσουμε μαζί χαρα τή δουλειά μας... Κράτησα τό σκονιό, ό Τόν προχώρησε προς τό βράχο, έβαλε τό σημάδι κι' όταν γύρισε μου ειπε :

— Καί τώρα, φιλαράκο μου, δεν έχουμε νά κάνουμε τίποτ' άλλο. Άς μαζεψουμε, λοιπόν, ξύλα για ν' ανάψουμε φωτιά, κι' άς πέσουμε να κοιμηθούμε. Σε λίγες ώρες θάγουμε νά κάμουμε δουλειά και δουλειά... Άνάγνημς φωτιά, αλλά ήταν άδύνατο να κοιμηθούμε. Άργά πολύ μονάχα κλείσαμε λίγο τό μάτια μας.

Μέ τις πρώτες λάμψεις τής αύγης έβιαστη στο πόδι. Έτρέξαμε άμέσως στό βράχο, έπάνω στον όποιο ειχε άφίξει ό σύντροφός μου τό σκονιό.

— Μαζώ έργασθήκαμε, Τζάκ, μούλεγε στό δρόμο, και θά βρούμε αυτό που πρέπει νά βρούμε.

Ό βράχος έκεινος ήταν σχετικώς λειος, στή μέση όμως παρουσίαζε κάποια έξογκώματα.

Ό Τόν με χαρά μου έδειξε τότε ένα άπό τά έξογκώματα αυτά. Τό έξογκωμα αυτό ειχε σκοθού χρώμα, ήταν μεγάλο σαν γροθιά ανθρώπου, κι' έμοιαζε με λερωμένο γυάλι.

— Αυτό είνε, φώναξε ό Τόν, αυτό είνε !..

— Αυτό είνε, τί; ρώτησα μηχανικά.

— Διαμάντι σύντροφός μου, διαμάντι, μ' άκούεις; Κι' ένα διαμάντι τόσο μεγάλο, πού κ' οι πλουσιότεροι βασιληάδες τής Εύρώπης θά τό ζηλευαν ! Πήγαυε τώρα γρήγορα φέρε τό λουστό και θά έής σε λίγο τί ήταν τό μάτι του Σατανά.

Είχα πάθει άπό τόσο μεγάλο σασσιμάρα, ώστε δεν μπόρεσα νά προφέρω ούτε λέξι κι' έβια να για μία στιγμή κιντώζοντας σαν άποβλακωμένος τό θησαυρό που ειχε πέσει στα χέρια μας με τέτοιον ανέλπιστο τρόπο.

— Έλα λοιπόν, φέρε μου γρήγορα τό λουστό... μου ειπε πάλιν ό Τόν.

Κι' άμα τού τον πήγα έξοκλούθησε :

— Τώρα βοήθα με ν' ανέλω. Χόόοπ !

Άνέβηκε, χτύπησε με τό λουστό και τό γυαλιστερό έκείνο έξογκωμα κύλησε στα χέρια του. Τό άστραψε και φάναξε θριαμβευτικά :

— Νάτο !... Καλά τά καταφέραμε ! Τί εύκολο πού ήταν ! Τώρα, άδερφούλη Τζάκ, πάμε γρήγορα στον Μάντζιον που έφερε άπό διαμάντι για νά μάς πη ποιά είνε άπάνω - κάτω ή άξία του δικού μας !...

Ό Μάντζιον έτραγε όταν φτάσαμε στό χτίμα του. Μας έπροσκάλεσε νά φάμε μαζί του, κι' όταν τό γεύμα έτελειωσε μάς ειπε :

— Σε τί μπορεί νά σάς ύπηρητησω ; Άπό τό ύφος σας καταλαβαίνω, πώς έχετε κάτι πολύ σπουδαίο να μου πείτε !

Ό Τόν έβγαλε τότε τό πακέτο και τό άφηκε άπάνω στο τραπέζι. Έπειτα ειπε :

— Σε παρακαλώμε νά εξετάσεις αυτό εδώ και νά μάς πης άπάνω - κάτω τί εξίζει ;

Ό Μάντζιον πήρε στό χέρι του τό διαμάντι τό έξέτασε με προσοχή κι' άπάντησε :

— Αυτό τό πράγμα άκατέργαστο, σοικιζει άπάνω - κάτω δώδεκα σελλίνια ό... τόνοος ;

— Δώδεκα σελλίνια ό τόνοος ! ειπε ό Τόν αναπηδώντας άπ' τή θέση του. Μά δε βλέπεις τί είνε ; Γιατί τό πέραςεσ ;

— Πώς δεν τό βλέπω ; Είνε... όρυκτό άλάτι !

— Τί λές, πού νά σε πάρη ή όρηγ ; Αυτό είνε διαμάντι...

— Καί δεν δοκιμάζεις τή γεύσι του ;

Ό Τόν έφερε τό κομμάτι στή γλώσσα του και τό πέταξε άμέσως κατά γης με μία φοβερή βίση. Έπειτα έτρεξε σαν τρελλά, έξω άπό τό σπίτι.

Και για μένα άλήθεια τό χτύπημα ήταν πολύ φοβερό. Έμουν θλιμμένος, ειχα χάσει τό θάρρος μου. Ξαφνικά όμως θυμήθηκα τί

τρέξα έξω χωρίς ν' άποχαιρετήσω τον Μάντζιον, πού ειχε άπομείνει με τό στόμα ανοικτό.

Όταν έφτασα στήν κάλβα μας, βρήκα τον Τόν πεσμένο πόνω στο στρώμα του νά μουγγρίζει άπό τήν άπελπισία του.

Καταρασθήκαμε μαζί τήν τύχη μας, έπροσπάθησα, όμως, όσο μπόρεσα νά τον παρηγορήσω !

Ξαφνικά ό Τόν έσκασε στα γέλια. Ένοιωσα πώς ειχε τρελλαθή.

Αυτός όμως τινάχτηκε άμέσως άπ' τή θέση του και μου ειπε :

— Έχεις τό κουράγιο, φίλε μου, νά κάνουμε άλλη μία φορά δέκα μίλλια δρόμο ;

— Γιατί ; Για νά βρούμε άλλο ένα κομμάτι άλατιού ;...

— Άν μ' αγαπάς μη μου ξαναμλήσης για τό καταραμένο άλάτι. Τό άλάτι βέρβαιο είνε άλάτι. Έη λάμψη όμως του διαμαντιού είνε λάμψη διαμαντιού τό άλάτι δε λάμπει τή νύχτα. Τό διαμάντι λοιπόν έπάραχε και πρέπει να πάμε νά τό βρούμε γρήγορα ! Άποφασίσουμε τότε νά γυρίσουμε πίσω. Δεν έτρεχε όμως ό Τόν, πετούσε. Έτσι βροθήκα πρώτος στή μοίραία θεσι. Όταν έφτασα όμως κι' έγώ σε λίγο, τον βρήκα πάλι σασσιμμένο.

— Κούταξε, μου ειπε, κούταξε !

Και μου έδειξε τό βράχο.

Δέν φαινόταν τίποτε έκει, πού νά μοιάξη άπό μακριά ή άπό κοντά με διαμάντι.

Φαινόταν μόνο μία τρύπα μεγάλη και συντρίμματα του βράχου.

— Θά μ'υ φύγη τό μυαλό ! μου ειπε ό Τόν. Δεν βλέπω καλούτος τίποτε. Κάποιος πέραςε, φαίνεται, άποδώ, ειβε τά σκαλιόματα, έπρόσπεσε και έπάραχε πού τυχερός άπό μάς. Πάμε πίσω Τζάκ, γιατί δεν άντχομ ποιά ! Τόσο μεγάλη κακοτυχία δεν μπορούσα νά τήν φανταστώ !

Ό Τόν ειχε προκηρήσει κι' άλλες καμιά δεκακαρία βήματα. Έγώ, όμως, έσκέφθηκα να ρίξω μία τελευταία ματιά στό βράχο καθώς άπομακρυνόμην. Γύρισα λοιπόν, κούταξε και ξεφάνισα :

— Έ, Τόν, έλα πίσω !

— Γιατί ;

— Δεν παρατήρησε καμιά μεταβολή σ' αυτό τό μέρος του βράχου άπό χτές ;

— Τί μεταβολή ;

— Δε βλέπεις πώς λείπει κάτι άλλο, πού δεν τό έπροσέξαμε πριν ;

— Τί ;

— Έη μικρή έκείνη καμπούρα του χώματος πού έχρησάμους για στήριγμα στο λουστό μας.

— Α ! ναι... Νάτην ! Πάτησα άπάνω και γκεμίστηκε στή βάσι του βράχου... Άρχισαμε νά γνάχουμε τότε κατά γης. Έπί τέλους ό Τόν έφώναξε :

— Νά τό τό κομμάτι, Τζάκ, νά τό ! Αυτή τή φορά είνε τό διαμάντι τό άληθινό. Είμαστε πλούσιοι, σύντροφε, είμαστε πολύ πλούσιοι !

Έγυρισα και είδα τον Τόν, πού άκνισβολούσε άπό χαρά, κρατώντας στό χέρι του ένα κομμάτι άπ' τό βράχο. Μου έδειξε τότε στό κέντρο του βάλου κάτι που φαινόταν σαν γυαλένιο μάτι... Δεν χωρούσε άμφιβολία πιά... Αυτό ήταν !... Τό μάτι του Σατανά !... Τό διαμάντι !... Ένα διαμάντι πραγματικό, άτυπολογιστου άξιας. Αυτή τή φορά ειχαμε οριστικώς νικήσει τή κακοτυχία !

Τρέξαμε άμέσως στον Μάντζιον και του έδειξαμε τό νέο μας στήριμα. Μόλις τό είδε έκείνος σάστισε. Ήταν πραγματικώς ένα μεγάλο διαμάντι άκατέργαστο !...

Τό πουλήσαμε δυο δικες ήταν και γίναμε πλούσιοι ! Δέν ξεγάσαμε έννοικηται και τόν Γουέτρων. Τού δώσαμε κι' αυτό τό μερίδιό του... Και τώρα ζούμε εύτυχισμένοι, ένθυμήμενοι τις καλές μας φτώχειες. Εύγνημονούμε κυρίως τους Κάφρους. Έη πρόληψις τους μάς έσωσε...

A. Κόναν Ντεύλ

ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ

ΓΙΑΤΙ... ΜΑΣ ΤΡΟΝΕΙΟΛΟΥΣ

Στή γαλλική Συνέλευση του 1589 ειχαν ήκλεγή και πολλοί βουλευται χωρικοί. Ρώτησαν λοιπόν μία μέρα έναν άπ' αυτούς τι θά έπρότεινε στή Βουλή, ως αντιπρόσωπος τής περιφέρειας του.

— Θά ζήτησθ τήν καταστραφή των περσιστων και των λαγών και τήν κατάργησι των καλογήρων, άπάντησε άναθέστατο ό χωρικός βουλευτής.

— Μά τι σχέση μπορούν νάχουν όλ' αυτά μεταξύ τους ; Ξαναρώτησαν τον καινοτόμο βουλευτή.

— Άπολούστα, άπάντησεν αυτός. Τα περσιστειραμάς τρωανέτοσιτά, οι, οίλαγοί τοχορτάρι και οι καλόγη οι μιάς τρωνε όλους !...

